

SOCIALISTI ZAHTEVAJO ODPOKLIC SOONEGA NAČELNIKA TAFTA.

Resolucija pravi, da je darilo je-
karskega trupa neetično in da
ogroža nepristranost naših sodišč.

KORAKI ZA KREDNENJE VEŠEGA PROLETARIJATA V ENO NARODNO DE- LAVSKO STRANKO.

New York, N. Y. — Ameriška
socialistična stranka je na svoji
enajsti letni konvenciji sprejela
resolucijo, v kateri zahteva od-
poklice Williama H. Tafta kot
načelnika zveznega najvišjega
sodnega dvora.

Delegatje so se jeli pečati z o-
menjeno resolucijo tako potem, ko
je konvencija sešla v finski
dvorani. Poudarjali so, da je letna
pokojnina v znesku po \$10,000,
ki jo prejema sodni načelnik od
Carnegiejeve korporacije, proti
najboljšim interesom ameriškega
ljudstva.

Delegatje zahtevajo v rezolu-
ciji, naj poda Taft ostavko, ali
ga naj kongres stori korake, da
bo sodnik odpoklican.

Resolucija bo predložena kon-
gresu in sodnemu načelniku Taf-
tu. Glasi se, kakor sledi:

„Ker je William Howard Taft,
ki je načelnik najvišjega sodišča
v Združenih državah, več let pre-
jemal od Carnegiejeve korporaci-
je letno pokojnino v znesku po
\$10,000, da mu je bila privoljena
in prisojena v priznanje storje-
nih uslug, in

„Ker je omenjeni William How-
ard Taft prejemal navedeno let-
nino še potem, ko je bil imeno-
van in postavljen za sodnika na
najvišjem sveznem sodišču, in

„Ker ni posameznik, ki je najmo-
gocnejša in najvplivnejša korpora-
cija v Združenih državah, samo neeti-
čno, nego tudi ogroža nepristranost
naših sodišč in škoduje naj-
boljšim interesom ameriškega na-
roda, bodi

„Sklenjeno od strani narodne-
ga eksekutivnega odbora socia-
listične stranke, da dvigamo svoj
protest proti temu, da bi še na-
dalje ostal William H. Taft v svo-
ji visoki službi, in zahtevamo, naj
stori kongres korake, ki so po-
trebni za njegov odpoklic; nade-
lje bodi

„Sklenjeno, da bodi poslan po
en iztis te resolucije listom, Wil-
liamu Howardu Taftu, kongresnim
članom, našim pridruženim dr-
žavnim in lokalnim organizacijam
in delavskim unijam te dežele.”

Konvencija je započela novo
gibanje za narodno delavsko
stranko, ki naj postavi svoje kan-
didate v volilni kampanji l. 1924.

Nova stranka bi obsegala ame-
riško socialistično stranko, kmeč-
ko-delavsko stranko, nestrankar-
sko ligo in vse druge neodvisne
delavske organizacije, ki bi hote-
le pristopiti k tej stranki.

Med delegati te konvencije so
zastopniki socialistične lige, la-
ške in jugoslovanske zveze, župan
milwaukeeškega mesta, Evgen V.
Debs in drugi znameniti socialis-
ti.

POGREB VOROVSKEGA.

Pokopan je sraven Reeda pod
obidjem Kremļa.

Moskva, 21. maja. — Vasilav Vo-
rovski, sovjetski poslanik v Ita-
liji, ki je bil 10. maja umorjen v
Londnu, je bil včeraj pokopan med
velikanskimi demonstracijami na
Rdečem trgu. Pokopan je bil na
pokopališču revolucionarjev pod
sivim obidjem zgodovinskega
Kremļa sraven Johna Reeda, zna-
nega ameriškega komuniste, ki je
umrl v Moskvi. Njegov grob je bil
na visoko pokrit z vencem s rdečimi
traktovi. Poslednje slovo ob odprti
gomili so mu govorili mnogi sov-
jetski voditelji.

Iz Petrograda je prišla vest o
velikih protiglasniških demonstra-
cijah, ki so se tam vršile včeraj.

Delavski list je slišal, s katero
računa val nasprotnik.

NOVA NEVARNOST PREDI EVROPI.

London, 21. maja. — Ker je
skoro gotovo, da lord Curzon
postane ministrski predsednik,
je „Daily Herald“ glasillo De-
lavске stranke, opozorilo delav-
ce na novo nevarnost, ki se bli-
ža proletariatu Anglije in
Evropi sploh. Curzon je drugi
Poincare, eden največjih angle-
ških militaristov in nazadnja-
kov. „Daily Herald“ piše, da
se Curzon pridruži Mussoliniju
v intrigah proti Rusiji in po-
stri križu, v kateri je nahaja-
jo evropska ljudstva.

MEDNARODNI SOCIA- LISTIČNI KONGRES.

V Hamburgu je pričelo zborova-
nje, katerega namen je, zdru-
žiti ostanke 2. internacio-
nale s dunajsko.

Hamburg, Nemčija, 21. maja. —
Danes je bil odprt konvencija
mednarodni združitveni kongres
socialističnih strank vseh dežel.
Okrog tisoč delegatov je prisot-
nih. Ameriško stranko zastopajo
Morris Hillquit, Victor L. Berger,
Morris Berman in Rankin.

Včeraj se je vršila predkonfe-
rencia, na kateri je bilo zaključeno,
da se dunajska ali poltretja
internacionala združi s ostanki
druge internacionale, katero je
bila razbila vojna. Nova interna-
cionala se bo imenovala „socialis-
tična svetovna internacionala“.

Šestorica delegatov dunajske
internacionala je glasovala proti
združitvi ter izvala vročo debato,
ki je trajala enajst ur. Štirje na-
sprotni delegatje so prišli iz bal-
tiških dežel, dva pa sta bila iz
Nemčije. Debata se največ sukala
okoli Rusije, komunizma, sovjetov

in podobnih reči. Mnogi govorniki
so ostro napadali boljševike in
taktiko tretje internacionale;
omenjena šestorica je tudi izjavila,
da načeloma ne odobrava sov-
jetske forme, niti diktature prole-
tariata, bila pa odločno proti
združitvi s „žoltimi socialpatrio-
ti, ki so med vojno pomagali ka-
pitalističnim vladam in preprečili
revolucijo v svojih deželah.“

Ameriški delegat Hillquit je
tudi posegel v debato, rekoč, da
„poroka dveh internacional ni
poroka toliko iz ljubezni kakor iz
potrebe do enotne fronte, ampak
koncemkonca ljubezen le preylada
in združenim, socialističnim silam
je zagotovljen velik uspeh.“

Francoska stranka ima močno
delegacijo, ravno tako angleška
Labor party. Italijani so poslali
bolj manjšo delegacijo kot po na-
vadi. Iz Rusije je navzoča skup-
nina menjševikov. Konvencija bo
trajala najmanj teden dni.

Na programu je velika ofenziva
proti fašizmu.

Bonar Law je odstopil.

Ministrski predsednik Anglije je
končal svojo kariero.

London, 21. maja. — Andrew
Bonar Law je podal ostavko. Za
vzrok je navedel neko bolezen v
glavi, ki je menda neozdravljiva.
Ostavko je bilo pričakovati, toda
ne tako hitro, zato so bili politič-
ni krogi nemalo iznenadeni. Kralj
je demisijsko spregel in se danes po-
vabi k sebi nekoga izmed voditel-
jev konservativne stranke, kate-
ra ima premoč v parlamentu in
mu ponudi Lawovo mesto. Vse
stranke pričakujejo, da bo lord
Curzon bodoči ministrski predse-
dnik.

Lawova demisijska je prišla v kri-
tičnem trenutku. Anglija je v
konfliktu s Rusijo, reparacijska
kriza še vedno visi nad zavezni-
ki in položaj na bližnjem vzhodu je
slabši kot je bil kdaj prej.

25 Filipincev ubitih.

Manila, Filipini, 21. maja. —
Filipinski milicijci so včeraj ubili
25 duhovnih fanatikov, katere je
vodil kuhoven Akbaron. Poroča
se, da so fanatiki napadli vojske.
Akbaron je objubil svojimi prista-
ni, da jim krogel ne bodo nič
škodile, ako bodo vojski streljali.

AMERIŠKE VOJNE TIRJATVE NAD ENO MILJARDO DOLARJEV.

Vojni račun predložen mešani ko-
misiji. Vlada postavlja iznad
vseh največja. Zavarovalnice za-
htevajo veliko odškodnino.

AMERIŠKA VLADA ZAHTEVA NAD OŠTET MILJARDE ZA ARMADO.

Washington, D. C. — Ameriška
terjatve vojne odškodnine znaša
v skupnem znesku po \$1,478-
064,313. Ta račun je predložil
mešani komisiji za poravnanje.

Kdaj bo ta komisija dokonča-
la svoje delo, se danes ne da še
reči. Ali oledela si bo to delo, še
bo porazvrstila večino predlože-
nih terjatev v razne skupine. Vsa-
ko skupino teh terjatev bo po-
tem obdelovala kakor eno samo
celotno zadevo ter se ravnala v
vseh slučajih eno skupino po isti
postavi in istih načelih.

Ameriške terjatve bodo reša-
vali neoziraje se na zavezniške
reparacijske zahteve. Komisija se
je poslužila reda tako, da je na
bodo vezala pravila, ki jih dolo-
ča versajlska mirovna pogodba.

Največja terjatev je ona ame-
riške vlade. Ta zahteva za zdru-
vanje ameriške armade, ki jo je
imel v zasednem ozemlju nem-
ške države nič manj kakor \$285-
544,810.51. Kakor pravijo, ne bo
ameriška vlada ravno preveč skla-
na s to terjatvijo, če se pariška
pogajanja končajo s poravnavo.

Druge vladne terjatve so: \$67-
266,626 za splošno škodo, ki so
jo napravile nemške podmornice;
pisarna dosluženih vojakov zahteva
\$37,982,000 za vojno vojaško
zavarovanje; železniška adminis-
tracija hoče imeti \$5,380,000, a
plovbeni odhod po \$40,075. Vlada
terjatve znašajo torej vcelim
\$366,113,000.

Najmanjša terjatev znaša \$100.
To je predložil Emery Roberts,
ker je izgubil svojo lastnino, ko
je bil nemški vojni ujetnik. Ve-
čina terjatev znaša po več stoti-
soč in milijonov dolarjev.

Med terjatvami posameznikov
znašajo največ tiste, ki jih je
predložil Roger B. McMullen za
oškodovanje v patentih. William
J. Quillen pride takoj za tem na
vrsto. Prvi zahteva \$100,000,000,
drugi pa \$96,000,000.

Terjatve, ki izhajajo iz potopi-
tve velike ladje Lunitanje, zna-
šajo \$22,000,000. Največja je med
temi ona radi smrti Freda S.
Pearsona, in sicer \$5,000,000.

Jugoslavija pošilja čete na jug.

Poslala je dve diviziji na bolgar-
sko mejo. — Foch se baha, da
Poljaki lahko sami ušenejo
Rusijo.

London, 21. maja. — Brzjavka
iz Beograda se glasi, da je Jugo-
slavija poslala dve diviziji voja-
štva na bolgarsko-macedonsko
mejo.

Pariz, 21. maja. — Maršal Foch
se je vrnil s potovanja po Poljs-
kem, Čehoslovakiji in drugih de-
želah na vzhodu Evrope.

Foch je dejal, da je Poljska vo-
jaško močna in zmožna sama u-
gnati rusko rdečo armado, ako
pride do vojne v prihodnjih letih.
Foch je mnenja, da vojna
pride prejšnjalej, ali ne še zdaj.

DELAVSTVO GLASovalo PROTI VAROVANJU DNEVNE SVETLOBE.

Chicago, Ill. — Čikaška delav-
ska federacija je glasovala proti
varčevanju dnevne svetlobe iz
razloga, da je kaj takega škodljivo
zdravju. Sprejeta je bila rezolu-
cija, v kateri je pozvana držav-
na postavodaja, naj prepove čika-
škemu mestu tozadevno mestno
odredbo.

Irei se še klestijo.

Dublin, 21. maja. — Boji med
vladnimi četami in republikani so
nanovo izbruhnili.

PRAVA SLIKA VERSAJL- SKE POGODBE.

London, 21. maja. — Slikar
William Orpen je padel v nemis-
lost pri vodstvu vigne muze-
ja, ki mu noče izplašati nagra-
de \$10,000 za naročeno sliko, ki
naj predstavlja podpisane
versajlske pogodbe. Vodstvo je
hotelo imeti sliko „velikanov,
ki so podpisali mir“, Orpen je
pa naslikal štiri kostenjake s
železnimi vojaškimi klobuki na
glavah. Kostenjaki stoje okrog
navadne lesene krste v Zrcalni
dvorani Versailles, v kateri je
bil podpisan mir. Orpen pravi,
da rad izgubi nagrado, kajti
slika je zanj vredna več kot
denar.

SINCLAIRJEVA BRZO- JAVKA HARDINGU.

Avtor je prejel simpatičke brzo-
javke iz Evrope. — Povpreč-
no sto stavkarjev je aretiranih
dnevno.

Los Angeles, Cal. — (Federated
Press. Poroča Art Shields.) —
Pisatelj Upton Sinclair, ki je bil
sadni teden aretiran in pridržan
v ječi vso noč, ker je čital ame-
riško ustavo na shodu stavkarjev v
San Pedru, je poslal predsedniku
Hardingu brzjavko sledeče vse-
bine:

„Prosim Vas, pošljite častnike
svezne armade s menoj v pristani-
šče Los Angelesa, da zaščitijo člo-
veka, ki hoče čitati ameriško usta-
vo na privratnem semirjišču s do-
voljenjem lastnika. Tukajšnji po-
licijski načelnik je suspendiral
ustavo in razglasil vojno pravo.
V prisotnosti mnogih prič, vžvevil
dva odvetnika, nam je prepovedal
čitati ustavo, rekoč: „Stop that
constitutional stuff“. Zdi se mi,
da verjete v ustavo. Prihajujem
Vase takojšnje akcije. Prosim, od-
govorite mi hitrojavno na moje
stroške. — Upton Sinclair.”

Predsednik Harding se ni odgo-
voril, toda Sinclair je prejel več
kablagramov iz Evrope, ki izraža-
jo simpatije. Brzjavka Medna-
rodne delavske pomočne organi-
zacije v Berlinu se glasi: „Izve-
deli smo, da ste v zaporu. To nas
je vznemirilo. Ali ste apelirali na
predsednika Hardinga? Naše sim-
patije.”

Newyorška organizacija „The
American Civil Liberties Union“
je stopila v boj za svobodo govora
v Los Angelesu; poslala je svoje
zastopnike, ki bodo pomagali Sin-
clarju in drugim zagovornikom
svobode govora organizirati javne
shode.

Aretacije stavkajočih prista-
niščen in mornarskih delavcev se
nadaljujejo brez prestanka. Dnev-
no je aretiranih povprečno sto
delavcev, ki so potem obtoženi
„oviranja prometa, postopajstva
ali kriminalnega sindikalizma“.

Kljub temu ne more policija
vstaviti demonstracij stavkarjev
in drugih delavcev, ki simpatizi-
rajo s njimi. Delo v pristanišču
počiva doela. Pristanišče je mrtvo
kakor je mrtva svoboda govora.
Družbe so najele 300 do 400 ske-
bov, ki pa ne morejo ničesar opri-
viti. Nekateri stavkajoči so se že
spuntali in se pridružili stavkar-
jem. Tovarne v Los Angelesu ču-
tijo pomanjkanje materiala, ki
leži nakopičeno v luki; stavbinska
industrija je zelo udarjena radi
pomanjkanja lesa.

Stavkarji zahtevajo izpustitev
političnih jetnikov, odpravo zaka-
na proti „kriminalnemu sindika-
lizmu“ v Kaliforniji, povišanje
meze in boljše delovne pogoje.

Izmet palo jetnik v Losani.

Lausanne, 21. maja. — Švica-
ska policija, ki ščiti izmeta palo,
vodjo turške delegacije pred za-
rotniki, ki mu strelejo po življo-
vju, je včeraj informirala izmeta,
kjer stanuje. Izmet palo je zdaj
jetnik v svoji lastni sobi. Kadar
gre k sejam konferenca, ga spre-
mlja močna telesna straža.

Ali ščiti masti pravilno pisan
čitat angleško? Harold ali „Slo-
vensko-angleško slovar“, katere
je izdala in ima na prodaj Knji-
ževna zveza S. M. P. J.

HENRY FORD HOČE BITI INDUSTRIJSKI 'KRALJ' V TEJ DEŽELI.

Fordovi inženirji si sedaj ogledu-
jejo deželo, da ugotove, kje bi se
dalo izrabiti silne vodne sile ame-
riških rek.

PO VSEH PLOVNIH REKAH MISLI UVESTI PLOVBO SVO- JIM TOVARNIM LADJAM.

Washington, D. C. — Henry
Ford je prišel podjetje, s katerim
hoče velik del še nerazvitih
vodnih sil izkoristiti za ogromno
raztegnitev in razširitev svoje in-
dustrije. Fordovi inženirji potu-
jejo sedaj po deželi, si ogledujejo
je vodne sile ter poročajo multi-
milijonarskemu industrijalcu o
vseh svojih dognanjih. Ford na-
merava namreč vložiti v smialu
vodnosilne postave prošnjo za do-
voljenje, s katerim bo smel razvi-
ti električno energijo, ki bo zna-
šala morda na stotine in stoti-
soče konjskih sil.

Po njegovih načrtih bo usta-
novljenih veliko številu ogromnih
tovarn pri vsakem viru vodnih sil.
V tistih tovarnah ne bo samo iz-
deloval avtomobilov, nego tudi še
mnogo drugih predmetov.

Fordovi inženirji si ogledujejo
potencialno vodno silo tudi v
zvezi s drugim velikim projektom
— s ustanovitvijo plovnih linij
po vseh velikih ameriških plovnih
rekah, ki naj bodo služile bodo-
čim obratovanjem Fordovih to-
varn ter tako oledela in omogo-
čila cenejše prevažanje sirovin in
izdelkov.

Ford bo morda predlagal, naj
lada vlada velike vsote za to, da
naredi nekatero velike reke
plovnne. Za šasa Wilsonove ad-
ministracije je bila vlada prego-
varjena, da je izdala pol milijona
dolarjev za poglobitev in urav-
novo majhne reke blizu Detroita.
Sedaj služi ta vodna pot skoro iz-
ključno le Fordovi tovarni. Kakor
je razvidno iz njegovega za-
nimanja za vodne sile, že vidi ta
industrijski mogotec a svojim bi-
strim očesom pred sabo tisto šase,
ko bo lahko tovarnar, ki ho-
imel „bel premog“ v oblasti, iz-
lahka uspešno tekmoval s tistimi
svojimi rivali, ki bodo odvisni iz-
ključno od parne sile in železni-
škega prevoza.

Doslej je vložil Ford samo dve
prošnji za vodnosilno dovoljenje.
Ena je bila za majhen projekt v
Troyji, N. Y., kjer je zgradil to-
varno, a ne izkorišča vse vodne si-
le, ki mu je na razpolago. Vodna
komisija ni še zahtevala od njega,
naj uporablja tudi tisto vodno si-
lo, ki gre v padek.

Fordova aplikacija za izkori-
ščanje vodne sile pri vladnem je-
zu blizu St. Paula bo zahtevala
od njega, da bo zdrževal tovarno
na 16,000 konjskih sil. Kakor so
prerazčunali, je pri tem jezni vod-
ne sile od 10,000 do 25,000 kon-
jskih sil na leto. Vso tisto silo, ki
bi je ne potreboval sam, bo mor-
al odstopiti tvrdki „Northern
States Power Co.“ Tudi ta tvrdka
je vložila prošnjo za dovoljenje,
ali razpoloženje je bilo tako, da
ga je dobil Ford.

V St. Paulu je bil Ford zaže-
ljen. Val so bili zanj, bankirji, tr-
govci z zemljišči, delodajalec in
delavci. In tako je tudi povsod
drugod, kjerkoli gre za Fordova
podjetja.

To priljubljenost postavlja jo
političnimi vprašanji v zvezo.
Pravijo, da bo Ford prav izlahka
dosegel predsedniško nominacijo,
če se bo le potegoval zanj. Ali
kljub temu je danes še jako tež-
ko reči, da bi Forda omamila be-
la hila. Ljudje sicer delajo razne
kombinacije, in glas o tem, da je
Ford prav močen predsedniški
kandidat na prihodnjih predse-
dnikih volitvah, je čedalje sil-
nejši in močnejši.

VREME.

Chicago in okolice: V sredo ne-
etalno. Lahki severnozgodni in
vzhodni vetrovi. Temperatura
zadnjih 24. urah: najvišja 52, naj-
nižja 45. Sonce izide ob 5:22, za-
ide ob 8:11.

SOCIALISTI ZAVRGI ZDRUŽITVEN PRED- LOG.

New York, N. P. — Delegat-
je socialistične stranke so v
nedeljo zavrgli predlog, za
združitve stranke s farmarsko-
delavsko stranko in Workers
party v svrhu, da se ustanovi
skupna Labor party. Na isti
seji pa so sprejeli predlog, da
stranka ostane v Konferenci za
napredno politično akcijo v
svrhu federacije političnih de-
lavskih strank, v kateri mora
socialistična stranka ohraniti
svojo integriteto.

ŠVICA NOČE SPREJETI RUSKE NOTE.

Švicarska vlada izjavlja, da ni od-
govorna za umor Vorovskija v
Londnu.

Bern, Švica, 21. maja. — Švi-
carska vlada je odklonila Čičer-
novo noto, ki je prispela iz Mos-
kve v soboto in v kateri Čičerin
zahteva strogo preiskavo glede
umora poslanika Vorovskija v Lo-
ndnu ter kazni za morilce. Čičerin
je tudi obtožil švicarsko vlado, da
je vlad slabe zaščite, katero je
dala poslaniku, odgovorna za
umor.

Švicarska vlada je izjavila, da
se ne smatra odgovorna za Conra-
dijev čin, če, da Vorovskij ni bil
oficijski delegat in radi tega niso
bile švicarske oblasti dolžne bri-
gati se za njegovo osebo. Izjava
švicarske vlade je kajpada pod-
krepila fašistovske kroge in opo-
gumila elemente, ki agitirajo za
oprostitev Vorovskijevega moril-
ca.

Čičerin je v isti noti obtožil tudi
voditelje lozanske konference, da
so moralni sokrivi umora, ker
niso hoteli sprejeti Vorovskijeve
delegata v zadevi dardanelškega
vprašanja.

Pregled dnevnih de- godkov.

Amerika.

Američani tirjajo Nemčijo za
več ko eno milijardo dolarjev za
pokritje izgub med vojno.

Socialistična stranka je na kon-
venciji v New Yorku sprejela re-
solucijo za odpoklice sodnika Tafta
in zavrgla predlog za združenje s
farmarsko-delavsko stranko in
Workers party.

Mednarodno razsodišče ima
vedno več nasprotnikov v Ame-
riki.

Sinclair nadaljuje boj za svo-
bodo govora in zborovanja v Los
Angelesu.

Inozemstvo.

Kriša v Angliji radi Bonar La-
wove ostavke. Laboriti opozarjajo
na nevarnost, če pride, če bo
marki Curzon njegov naslednik.

Jugoslavija poslala dve diviziji
vojaštva na bolgarsko mejo.
Švica noče sprejeti ruske note
glede lozanskega umora.

Vorovski pokopan s velikimi
častmi v Moskvi.

KITAJSKI BANDITJE SO DALI ULTIMAT VELESILAM.

Danes ubijejo dva ujetnika, ako
ne odidejo vojaki čete.

Washington, D. C. — Državni
departament je bil obveščen, da so
kitajski banditje sporočili ino-
zemskim diplomatom v Pekingju,
da bosta dva inozemca v njihovem
ujetništvu ustreljena v torek 22.
maja, ako kitajska vlada od tega
časa ne umakne svojih čet.

Ameriški poslanik Schurman je
brzjavil, da se reparji nočejo po-
gajati, dokler so čete v njihovi
bližini. Banditje zahtevajo, da šest
zunanjih veleposlancev podpisne
pogoje poleg kitajske vlade.

Ujetniki so bili včeraj odpelja-
ni vrh gore nad Ličengom

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Ekspedicijske in druge stroške ne vračajo.

Narodna: Zedinjena država (loven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.15 na tri mesece, in na izposojnino \$2.00.

Nadler se voo, kar ima ali s letom.

"PROSVETA"

2087-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois, U.S.A.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$4.50, and foreign countries \$5.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglasu je, pr. (March 21-23) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevem potekla naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

STARA IGRA SE PONAVALJA!

V jeklarski industriji so povisali delavcem mezdo od deset do dvanajst in pol odstotkov. Tako so naznanili v časnikih in nekateri dnevniki so zapeli velik slavospev jeklarskim magnatom.

Zakaj se je pa povisala mezda? Zakaj so jeklarski magnatje postali naenkrat tako mehki in so se spomnili, da je treba delavcem povisati mezdo?

Povišanje mezde je prvo znamenje, da cene plezajo navzgor in da draginja postaja neznosnejša. Jeklarski magnatje niso povisali le mezde svojim delavcem, ampak podražili so tudi svoje produkte. Cene bodo plezale še nadalje kviško, dokler ne dosežejo gotove višine. Cene se bodo ustavile, mezde bodo pa pričeli rezati.

Jeklarski magnatje so pač prišli do spoznanja, da bi napravili veliko neumnost, ako bi ostali pri starih delavskih mezdah ali jih celo skušali znižati, ko cene plezajo kviško, ker bi s tako akcijo povzročili stavke. Kadar so na vidiku veliki profiti, je neumnost provocirati stavke, kajti take provokacije se lahko prihranijo na poznejši čas, ko cene obstoje na gotovi visotini, ali pa prično padati.

Jeklarski magnatje so to igro večkrat igrali in za to sedanja igra ni prav nič novega.

Prvi vsaki taki igri pa največ trpe delavci. Delavske mezde se znižujejo, ko visoke cene še postoje. Ravnotako vidimo, da draginja že postoji, predno se delavcem primaknejo mezde za par centov, in da je povijanje mezde veliko nižje kot podražitev produktov.

Delavec je tisti, ki trpi, ko cene plezajo navzgor in ko padajo dol. Povišanje mezde jeklarskim delavcem ne prinaša njim prav nobenih ugodnosti, ampak le služi kot slepilo, da delavci ne opazijo, da so ravno tako izkoriščani, ako ne bolj, kot so bili, preden so jim povisali mezde.

Jeklarski magnatje so povisali mezdo. Magnatje pa niso povedali, da so delavci prejeli le po 36 centov mezde na uro. Kajti če bi to povedali, bi lahko vsakdo, ki zna računati, preračunal, da se bo mezda jeklarskih delavcev sukala okoli štirideset centov na uro.

Samoposebi se razume, da se delavci ne drenjajo tam za delo, kjer plačujejo tako nizke mezde. Take nizke mezde niso vabljive in vsak delavec, obrne podjetju hrbet, v katerem plačujejo take nizke mezde, ako more le kje druge dobiti delo.

Jeklarski magnatje so to neznatno povišanje mezde izrabili po svoje. Rekli so, da so povisali mezde, ker delavci primanjkujejo. Za to izjavo se skriva seveda namen. Jeklarski magnatje bi radi videli, da se naseljeniške postave tako spremenijo, da pride toliko tujezemskih delavcev v Ameriko, kot jih sami žele. To pomeni, da jeklarski magnatje hrepene po razmerah, ko je stalo pred tovarniškimi vratmi na stotine delavcev, predelavci in razni priganjači so jih pa izbirali milostno. Izbrali so navadno najbolj močne in take, ki so se jim zdeli najbolj pohlevni in ponižni.

Lani je jeklarski trust napravil štirideset milijonov čistega profita. Zdaj je delavcem vrgel majhno drobtino in zaradi te drobtine zahteva, da naseljeniške postave tako spremenijo, da ne bo krita samo ta drobtina, ampak da trust pomnoži svoje profite in se tako bogato naplača za drobtino, ki jo je milostno vrgel delavcem.

Bojte se Danajcev, kadar prinašajo darove. Tako so rekli stari Rimljani. Danes se pa stari rek Rimljanov lahko spremeni: "Bojte se jeklarskih trusljanov, kadar prinašajo darove."

NAUK ZA DELAVCE.

Legislaturi v Wisconsinu je bila predložena predloga za uvedbo osemurnega delavnika v industriji. Legislaturna zbornica je sprejela predlogo, senat jo je pa odklonil z osemnajst glasovi proti štirim.

Izd glasovanja govori delavcem, da so se pri zadnjih volitvah potrudili, da so bili v legislaturno zbornico izvoljeni poslanci, ki so za zboljšanje sedanjih socialnih razmer. V senatu pa še ni take večine, ki bi glasovala za predloge v korist delavcem.

Delavstvo v Wisconsinu ima zdaj pred sabo sliko, kako mora voliti pri prihodnjih volitvah v državno legislaturu. To sliko je ustvarilo glasovanje o predlogi za uvedbo osemurnega delavnika v industriji.

SLIKE IZ NASELBIN.

Bridgeport, Ohio. — Nič kaj se ne moremo pohvaliti o ugodnih razmerah za delavce v tej naselbini, kajti kakor drugod so tudi pri nas le slabe. Delamo takrat, kadar se zljubi operatorjem in le po par ur dela na teden nam dajo. Zato pa ne svetujem nikomur, da bi hodil sem iskat delo.

Z društvu, v razmerah kakršne so, še dosti dobro napredujemo posebno z našim društvom, ki izmed vseh najbolj napreduje. Tako je treba, da gremo dalje, da bo najnaprednejše društvo tudi najmočnejše.

Izmed vseh pa najbolj pri nas napreduje pečlarska organizacija, kajti vedno stopajo v njo novi člani. Zakaj? Zato, ker so naša pravila bolj mila kot pri drugih jednotah.

Dobro tudi napreduje dramski klub "Orël", ki večkrat priredi kako veselico s igrjo. Dne 12. maja je bila vizorizirana igra "Naša kri", zgodovinski igrkar v štirih dejanjih iz leta 1813, to je iz časa, ko je Napoleon razbil evropske prestole. Na splošno je bilo igra dne 26. maja ponovljena v Slovenskem domu na Boydsville, Ohio.

Začetek je točno ob sedmih popoldnih. Udeležiti se vsi prijatelji igrje. Ne bo vam žal. Igrala bo izvrstna godba, da bo vsakdo lahko nabrušil pete. Za žajno in lažne bo dobro oskrbljeno. Za mošeje vstopnina 50c, za žene pa 35c. Torej rojaki, na evidenje dne 26. maja. — Jozef Avbelj.

Maynard, Ohio. — Tu je precej Slovencev, vendar se nihče ne oglasi. Zato se hočem oglašati jaz. Dela se nekako srednje, ne prelahko, pa tudi predobro ne. Gospodje v visokih cilindrih se poskrbe, da ne bomo obogatali. — Z društvom pri nas lepo napredujemo, kajti pri vsaki seji pristopi kaj novih kandidatov.

Ispodrecnim gospodom v kuhinji bi svetovala, naj se praskajo tam, kjer jih rabi. S. N. P. J. in njene uradnike pa naj postajo pri miru. Izvolili in plačuje jih članstvo in članstvo jih bo tudi odstavilo, kadar ne bodo ravnali kakor zahtevajo pravila in v korist članstva. Kutar naj se raje brega za svoje ovčice, kako jih bo temeljitelje ostrigel. V tem so kutarji precej izurjeni, toda naj se ne prizadevajo striči tudi kosmate kozle. Tako je, "Zluge", če te veseli, ti prihodnjost pošljem cvetlice iz fariškega vrta.

Ker se tiče družinskih preprirov in nesporazumljenj, po mojem mnenju niso, da bi jih opisovali v naprednem listu kot je "Prosveta". Škoda je papirja in črnila za take čenče. Dostikrat čitam kak tak dopis in na zadnje ne vem, kje je glava in kje rep. Več naročnikov "Prosvete" sem že čula, da sploh ne bodo obnovili naročnine, ko jim potече sedanja, ako se bo tako pisanje nadaljevalo. Vsak naročnik želi, da bi mu bila "Prosveta" v poduk in izobrazbo, pa ne za prepire in prekanje.

Pozdravljam vse štatalce in štataljce, kutarjem pa vobem obilo uspeha pri kosmatih kozlih. — Getrude Kafrie.

Library, Pa. — Stal sem na vogalu in se kisto držal, ko so s alpa le kaplje iz gostih sivih oblakov. Vzel sem v roke časopis in bral novice iz ameriških naselbin. Citat sem vabilo na igro "Naša kri", katera se je vršila v Slovenskem domu Boydsville, O. Takoj sem potisnil klobuk na levo stran ter jo ubral proti finleyvillskemu kolodvoru. Skočil sem na črnega murna "last bi — no strica". Tam me je pritresel do Wheelinga, W. Va.

Stopilši v vlaka sem jo ubral po Market Streetu. Kot radoveden človek sem zijal sem in tja, gor in dol, da so slednji ostale oči na neki zali Maretki, katero je slikala druga njena prijateljica. Spodtaknilo se mi je in klobuk mi je zletel z glave, da sem imel sitnost loviti ga med ljudmi. Potisnil sem ga trdnješe na glavo, da ga res ne izgubim. "Safety first", sem si mislil. Stopal sem še par korakov in kmalu je pridrela "strie kara", ki me je odpeljala v dotično slovensko naselbino. Bil sem malo kašen, ko sem stopil v dvorano, toda predstava sem vseeno videl. Dvornja je bila še precej polna vrle velikemu želju in igralci so se obnesli še precej dobro. Jerica in njeno dejanje je bilo dobro, samo pretihle je govorila. Poveljnik francoskih čet je tudi dobro igral, samo obraz je imel malo prekiel, ko je razkri-

dal svojo hubezen do Jerice. Kot poveljnik bi moral stati ravno in ne imeti krivih kolen. Žečasa, ko so bili Francozje na Kranjskem tudi niso nosili ameriške uniforme. Drugo pa se je vršilo dobro, samo Martin je bil malo preveč tihi, da se ga je bolj malo slišalo. No, saj mislim, da bo drugi bolj; mr. Anton Hochevar je namreč objubil, da bodo igro ponovili dne 26. maja.

Po igri je igrala godba in vrtili smo se do zadnjega, dokler nismo oddali vsak na svoj dom.

Omeniti moram, da dramatika na Boydsville dobro napreduje. Čim starejša je, tembolj se izpopolnjuje in rojaki se zanjo navdušujejo. Z nami v Library je drugače. Seveda smo igrali šele parkrat, a vseeno smo se zaspali. Treba je torej dobrega "pusha" za boljše agitacijo. Gotovo je za vsako stvar treba nekaj žla in stroškov. Brez stroškov ni nič. Treba nam je priprav in tudi oder je le za silo. Za izboljšanje predstev nam je treba razmisliti oder, da bomo lahko priredili vsako igro. Tudi ni posebno lično, da je v tolikih dvorani tako mal kotiček za igranje. Prva stvar je volja in druga delo, pa bomo lahko peljali naprej. Saj bo v ponos Slovencev, ko bomo lahko priredili velike predstave, kar se na malem prostoru ne more vršiti. Tudi ljudstvo raje pride na velike predstave, kajti male so bile povsodi že pogosto prirejene, da bi jih človek še mal izgave. Želim in upam, da bo storjen korak dalje v Slovenskem domu na Library, Pa.

Omenim tudi nekoliko radi dela. Montour Mine št. 10 obratuje vsaki dan. Zares lepa je naselbina Library, toda ko stopimo v rov, se nam posveti več solne in tudi stok, rekli bi jok, zaslišimo, ko bos odkaže prostor v rovu. Kdor hoče delati tu, mora biti trdga arca. Tvoj hrbet mora biti nanjat, če se hočeš lotiti dela tu, da rineš voz na prostor, kjer imaš nakopan premog, moraš imeti je-klene kremplje; da vališ skale izpod nog, ko krivi tvoj hrbet in ti preči nad glavo, moraš imeti raje življenje, da brezdaš po vodi kot raca. Glavno pa je, da imaš arce, da stojš pri stebri iz drhtiljen dvoje delavske organizacije U. M. W. of A., ko stoji na strani ob tvoji desni. Toda vsak je najboljši bojevnik in "socialist" pri kozarcu jesenskega predanec. Kot smo bojevnik in naprednjaki, se vidi, da smo še zaplankani za kapitalistično sukno. Gorjača te je udarila in zbila, pa se še zdaj ne pobeš in zbudiš k zavesti.

Pozdrav! — F. Rosina.

Thomas, W. Va. — Že dolgo ni bilo dopisa iz tukajšnje naselbine, zato želim opisati razmere v naselbini in okolici. Razmere tu je sedaj lahko primerjati razmeram v stari Avstriji, katera je bila po dolgem bojevanju razkosana v več delov, da so narodi padli pod razne druge vlade, nekateri se osvobodili, drugi pa so ostali osamljeni. Tako je s tukajšnjo kraljevno organizacijo in delavci. Nekateri so šli delat v unijske rove, drugi so se vrnili v tukajšnje odprte delavnice, tretji del pa je postal osamljen na stavki. Razlika med onimi državami in našo okolico je ta, da tam niso zadovoljni nekateri s tem, drugim ne s onim, tu pa mislim, da je vsakomur polvolji, kakor je napravil.

Tukajšnja Davis Coal in Coke kompanija se na vse načine prizadeva, da bi mogla slomiti stavke ter razgnati še ostale stavkarje, ki so ji nadležni trn v peti. Kompanija nas ne potrebuje, da bi ji šli delat, dosti bolj priljubljenej ima namreč in mi smo ji napoti kakor žerjavica na pogorišče, ki tvori vedno nevarnost, da ponovno vzplamti ogenj, dokler ni doktraja pogasena.

Dosti je tudi takih, ki delajo pri omenjeni kompaniji, pa prosijo, da bi bilo le kaj kmalu konec unijskega lokala, da bi bil popolnoma uničen. Po njih mnenju bi bili potem boljše, ker smatrajo, da ravno unije je oni povzročitelj tu, ki napravi, da ljudje ne morejo dobro zaslužiti. Zelo se motijo ti ljudje. Dokler bo tu unija, kompanija še ne bo udrinjala po delavstvu z debelim koncem, a če bo propadel tukajšnji lokal, bo kompanija rekla: Sedaj je prišel čas, da bomo poravnali tiste velike tisočake, ki so bili izdani med stavko za pretepače in dobro plačane stavkokaže. Tedaj se bo marsikaj spomnil, da mu je neizmerno škodovalo, če je bil nekoč dobro plačan, pa je valed tega bil potem slabo plačan desetkrat in vedno.

Kompanija je igrala sednji trumf, ko je začela goniti ljudi iz stanovanj. Misli si je: Če se ljudje raje vrnejo delat, potem je vse zlomljeno in zanje izgubljeno. Ali izgubljeno danes ni in mislim, da ne bo, čeprav se jih je dosti vrnilo delat. Če bi pa bili takrat le še nekoliko vztrajali skupno, gotovo bi bila unija dobljena. Kakor je želela unija, tako se je zgodilo, da so šli proč tisti, ki so bili v resnici najbolj sglini za unijo. Tisti, ki so bili doma le zaradi večine, je kompanija vedela, da ne bodo šli stran. Kompanija je imela še nekaj najetežev, oz. otrok in neuspešnih prostovoljev, toda, kje pa je bil premog? Kar so ga naložili ti ljudje, ga je bilo malo ali nič. Koliko časa bi bila kompanija zadovoljna s takimi ljudmi. Dolgo gotovo ne.

Stavka je trajala še precej mesecev in dosti ljudi je bilo finančno izčrpanih, da je bilo še težavno vztrajati. Toda če hočemo imeti organizacijo, je treba vztrajati pri zahtevah in potpeti. Kapitalizem ne bo priznal delavstvu organizacije, dokler si jo delavstvo ne bo pridobilo v vztrajnim bojem. Omeniti moram še, da nas je obiskala dne 8. in 9. maja prava zima. Pobrila je vse, kar je bilo podobno spomladni. Torej ne svetujem nikomur, da bi se selil na Thomas, ker tu so letos zmrznati pozabe vse pomaranče.

Pozdravljam stavarjare šestnajstega distrikta kakor tudi one v Somerset in Fayette Co. — J. Mlaksh.

Kaj nam pripovedujejo mrtvi ljudje.

(Dalje.)

Is študije mumije, v kateri se povite kosti Ramzeza Velikega, je razvidno, da ga je hudo mučil in grizel revmatizem. V ostankih drugih faraonov je naslediti razne druge bolezni, kakor jetiko in trganje po zobeh.

Is sodobnih soh Aleksandra Velikega je znanost dognala, da ga je metala božjast, valed česar se da izlahka tolmačiti mnoge nasilne čine, ki jih je doprinesel v svojem poznejšem življenju.

Mrtvaški zapiski so nam razodeli zgodovino kralja Kreza iz mesta Sardin, nadalje zgodovino Tutankamenu in drugih egipčanskih faraonov, Aleksandra Velikega in njegovega časa, Julija Cezarja, slovitega Hanibala, kraljice Semiramis, kralja Nebukadnezarja in drugih klasičnih osebnosti, katerih značaj so bili v megli raznih jako površno sestavljenih in dostikrat docela povzrojenih legend.

Sedaj nam pripovedujejo grobnice in templi o romaneh preasetljive majške civilizacije v osrednji Ameriki.

Izkopine v Knowsown na Kreti so razkrile mnogokaj o vladanju kralja Minosa, ki je bil oče bajnega poliloveka in polbika Minotavra. Znano nam je, da so bile deklice v resnici žrtvovane v smrtonosnih borbah s bikom v tej čudni starodavni civilizaciji.

Starinoslavo je tako napredovalo, da pravimo lahko: Čimbolj živimo oddaljeni od gotove dobe, temveč vemo o njej. Tako nam je morda mnogo več znane, ga o kralju Tutankamenu kakor pa o Abrahamu Lincolnu.

Morda najpreznetljivejša starinoslavska razkritje je bilo kralja Kreza. To novo znanje je uspeh izkopin starodavnega mesta Sardin, prestolice Krezove dežele Lidije. Ekspedicija, ki je podvezala to izkopavanje, je ameriška podvodstvom dr. Howarda C. Butlerja v imenu newyorškega metropolitanskega umetninskega muzeja.

Kakor nam pripoveduje stari rimski pisatelj Herodot, je bil kralj Krez najbogatejši monarh svojega časa, ker je bila v njegovi deželi rek Pakto, ki je bila polna zlatega peska. Kakor so dognali, je Pakto v resnici zlata reka, in najbrž je bila za Krezovih dni toliko zlata med peskom, da je lahko postal najbogatejši človek na tedanjem svetu. Mnoge izkopine so potrdile znamenite povesti, ki jih je Herodot napisal o Krezu.

"Lidijci so bili eden najnaprednejših in tudi najbogatejših narodov v tedanjih dneh," pravi profesor Robinson.

"Ker so bili precej pomohkuzni, so tudi zelo gojili kupčijo z razkošnimi predmeti. V razvalinah mesta Sardin so našli tudi koeke, kar znači, da so Sardinje tudi koečali. Lidijci so zelo ljubili vse življenjske dobrote. Oblazili so se bogato. Njih obleka je bila kar posuta z dragulji in bisri. Posluževali so se dragih preprog in zaves. Mazili so se s dišavinami in dragimi olji ter gajili godbo. Imali so, kako je barvati volno, kako kovati denar. Bili so prvi narod, ki je znal uporabljati zlato. Tega so dobivali v primeroma jako velikem izobilju iz rek Pakto in Sarabat pa iz rudnikov. Zamenjavali so zlato za druge potrebščine. Zakaj bi potem ne nudili domovi takih ljudi zakladov najredkejših vrst?"

Ekspedicija je našla trideset popolnih zlatov, kakor jih je zakopal neki lidijski vojak, ko je odšel v vojsko kralja Kreza na boj proti perzijskemu kralju Ciru.

Po Herodotu je bil Krez premagan v bitki s Cirom. Ta ga je dal sežgati na grmadi. Grški modrijan Solon ga je enkrat poprej posvaril ter mu dejal, naj ne hvali dneva pred solnčnim zahodom. Ko je Krez stal privezan na grmadi, je zaklical: "Solon, Solon, Solon!"

Kralj Cir je bil radoveden, kaj naj pomeni ta vzklje vjetega kralja, pa ga je tako ganila Krezova povest o Solonu, da ga je pomilostil. Ekspedicija išče sedaj pravo Krezovo grobnico.

Postelje, mize, stoli in drugi predmeti hišne opreme v Krezovi palači so bili neki iz čistega zlata. Kadar zasledje Krezovo grobnico, je prav lahko mogoče, da najdemo celo vrsto taknega pohištva. Mnoge stare legende namigavajo na to, da je dosti izredno bogatih zlatih rudnikov v Lidiji. Krezov prednik je bil bajni kralj Mida. Temu so dali bogovi moč, da se je izpremenila v zlato vsaka reč, katere se je dotaknil. Ko pa je isprevidel, da bi se mu izpremenila v zlato celo jed, se je odrekel tistemu božanskemu privilegiju. Bogovi so se zastranega hudo razjezili in mu dali za kazen par oslovskih ušes.

Krasni zakladi, odkopani v mestu Sardin in podrugod v Lidiji, bodo razstavljeni v umetninskem newyorškem muzeju, kjer bodo imeli posebno dvorano. Ti vključujejo zlat denar, steklenice, dragulje, zrcala iz medi, mramornate glave, reliefe in dele grških stebrov.

Da so preiskovali nasledil Krezovo mesto, dokazuje denar, ki so ga izkopali in ki nosi napis in znake, da je iz njegovega časa. Našli so cel lonec zlatov, ki jih je dal kovati Krez. In to je bil tudi prvi kovani denar na svetu. Zakladi potrjujejo povesti, ki pripovedujejo o bogastvu in veličaskem izobilju zlata v njegovi deželi.

Ko so oddrgnili blato in pri stislih zlatov, so se svetili nekateri, kakor bi bili kovani tisti dan. Čisto zlato je preborelo vsako kemično vplivanje, ki bi imelo vsako drugo kovino.

Ti novel so krpicle zlata in mario po en četrt unce. Po obliki so ovalni. Na eni strani imajo vtisnjeno levjo in bikovo glavo. Levja glava se nanaša na povest, ki pravi, da je Herkul, ki je pravljilni in bajni ustanovitelj Krezove rodbine, ubil leva.

Lonec so našli na malem griču, ki je bil morebiti pokopališče v Krezovem času. Arheologi starinoslavo sklepajo, da so bili tisti zlati skriti tedaj, ko je perzijski kralj Cir štirinajst dni oblegal mesto I. 546 pred Kr. r. v zvezo jih postaviljo s tisto čudno epizodo v življenju kralja Kreza, da ga je kralj Cir ukazal privezati na grmado in sežgati živega.

Tisti zlati bodo morda pomagali dognati raziskovalcem rešiti tajnost, ali je bil Krez dejansko sežgan na grmadi, ali je pa odnesel zdravo kožo z nje. V bližini tistega pokopališča je cela vrsta takih grobnic, v kakršne so poglagali trupla znamenitih in odličnih oseb v Krezovem času. Zili se, da mora biti ena izmed njih kralja Kreza samega.

Modernim učenjakom in šolnikom je lidijski jezik še vedno neznan. Med najdbami, ki jih je odkril profesor Butler, je najznamenitejša ona nekaka kamna, na katerem je napis v lidijemskem in znanem aramskem jeziku. Ta kamen se utegne izkazati za ključ, s katerim se bo dalo razvozlati in prevesti izgubljeno lidijsko govorico, kakor je kamen "Rosetta" razodel egipčanske hierogliffe.

(Dalje prihodnjik.)

Ali vol, kakaj se tvoj deček tako rad potepa s drugimi dečki in uganja razne "prednosti"? Odgovor na to in mnoge uganje v obnašanju otrok najdeš v knjigi "Ekon bogastva", katero dobiš pri Knjižnici matici SNP.

KNJIZEVNA MATICA,
2607-59 So. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

A.—Ah, kako me boli zob —
 yes je votel.
 B.—In kako mene glava boli.
 A.—Ali je tudi votla?

IVAN MATIČIĆ.

Šli smo po beli cesti naprej skozi neakonečene
dreve, mimo visokih jagnedov, mimo platan,
mimo poljskih planjav, mimo latorčev in oljk,
mimo večnih vinogradov. Naprej in naprej po

Po treh dneh so prvi bataljon izmenili Dalmatinci. Od tretje stotnije se je vrnilo komaj nekaj moč. To stotnijo so poginjali naravnost v smrt. Klor se je obotavljal ali pred smrtjo trepetal, je dobil kroglo v hrbet. Vas je bilo prepuščeno pogubi. Tisto nesrečno ustje je bilo pravo črno smrti.

(Dalje prihodnosti)

Ljudje zabavljajo čez Srbe, da so oni krivi vsega gorja, a jaz pravim: mi sami smo krivi. Saj imamo Slovenci tudi svoje poslance v parlamentu, nje naj bi prijeli, ker samo oni so krivi. Ako poslanci glasujejo proti vladinemu predlogu, ga mora ta umakniti in potem izjaviti konsekvence.

Take so bile razmere skozi tri leta in letos smo zopet imeli nove državnoobrambene volitve. Pri nas

prve abroce. Odkaz po Jimeniu Nagra-Tona, pa lahko vedno firm, spom selec nos- in ho-
vatanem, in miševim področjem, potrebo za-
pet, redno opravljati, medli šivati, se-
močnejši in niti ne nimam tistih medli-
stamenj, pod mojimi očmi." Tlače mož in
toma se nahaža v enakim poljanju in bi
lahko dobili svoje staro Zdravje. Moč in
življenjske sile s rabo Nagra-Tona. Poskusi-
te to, se poročite. Zdravje, zdravje, zdravje,
za en cent mesečno, plačate \$1.00. Wagon
Tone je na prodaj, pri vseh dobrih lekar-
narih, pod popolno garancijo, da boste za-
devovali ali pa se vam vrne povrno (tj. za-
garancijo na vsaki steklenici): National La-
boratory, 1546 S. Wabash Ave., Chicago,
Ill., v celoti zdravilo, garancija, po-
poldnina v nazaj, palecena, kate, hitre
prejme \$1.00. (AdV.)

dui iz Borovnice na Notranjem
kem. V Ameriki je bil 20 let. B
e član S. N. P. J. 16 let, zadn
na je bil svet član društva M
14. S. N. P. J. in član angleške
društva "Galcna" lode No. 4
O. O. F., kateri sta mu skun
priredila pogreb. Pogreb je b
ivilen, po obredih I. O. O. F.
uredih SNPJ., kakor je želel p
ojnik sam, dokler se pri življenj
Pogreb se je vršil dne 10. maj
na Mountain View Cemetery, Od
Fellows pokopališče in iz Od
Fellows dvorane. Pokojnik je b
prijaznega značaja in prijublj
naselbini, kar je pokazala velik
udeležba pri pogrebu in vse pr
daljše v mestu so bile zaprte
za njegovega pogreba. Lepo
vala vsem darovalcem sveč
evtelje in društvoma za krasn
renc. Hvala vsem, ki ste nas t
šili za časa nesreče in brat
sedresniku za ganljiv nagrob
govor ob odprtem grobu. Pokoj
apuša tukaj tri sestre in sio
Johno Paulin v Gilbert, Mini
Anno Kanovich in Mary N. Jac
son v Mullan, Idaho in eno sest
v stari domovini. Tebi dragi a
vrag in oče bodi lahka ameriš
emlja, potivaj mirno! Zaluj
4 let, Angela, stara 12 let, Jul
stara 8 let hčere in William, st
10 let, sin. Mullan, Idaho, Bo

FRANK KOS, P. Bo. Box 13,
Park Hill, Pa. (via Conemaugh).

JOS. LESKOVAR,
610 — 14th St., Racine, Wis.

NITRA VONNA Y JUGOSLAVIA

RUFFEN	Majo 24.
ROCHAMBEAU	Majo 21.
LA SAVOIE	Junj 2.
BOUSSILLON	Junj 2.
FRANCE	Majo 23; Junj 13; Julj 4.
PARIS	Junj 9; Junj 27; Julj 13.
LAFAYETTE	Junj 25; Avg. 2.

Se poljudna agencija sa pri vsem do-
danem nastopu ali pa su druzbom
vrsta.

FRENCH LINE
183 North Dearborn St., Chicago, Ill.
New York